

Programma van maatregelen Mechelen - Zemstbaan

Natasja Reyns, Jasper Van Rensbergen
en Diego Gyesbreghs

Bornem
2021

Gemotiveerd advies

Er werd een landschappelijk booronderzoek (projectcode: 2020H29) en een proefsleuvenonderzoek (projectcode 2021J10) uitgevoerd, dat aangeeft dat er geen bijkomend archeologisch onderzoek meer nodig geacht wordt in het kader van de geplande vergunningsaanvraag.

De resultaten van het bureauonderzoek wezen uit dat het onderzoeksgebied archeologisch potentieel kent. Deze inschatting was gebaseerd op de gunstige landschappelijke ligging van het terrein en op gekende archeologische waarden in de omgeving. Die wezen erop dat rekening gehouden moest worden met de mogelijke aanwezigheid van vondsten en sporen van bewoning en van begraving uit de steentijd, de metaaltijden, de Romeinse tijd, de middeleeuwen, de nieuwe tijd en de nieuwste tijd binnen het onderzoeksgebied. Het uitgevoerde bureauonderzoek geeft echter ook heel wat aanwijzingen dat het bodemarchief in het verleden mogelijk reeds enigszins aangetast is. De omvang van de aantasting is echter niet duidelijk. Gezien het archeologisch potentieel en de onduidelijkheid met betrekking tot de bewaringstoestand van het onderzoeksgebied, is bijkomend archeologisch vooronderzoek nodig in de zones waar bodemingrepen gepland worden.

Daarop werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Dit bevestigde de goede bewaring van het bodemarchief. Op het terrein werd een dikke antropogene A horizont gevonden, waarschijnlijk een plaggendeek, dat althans in het centrum en noorden van de site een oudere ploeglaag bedekt. Het terrein kent een te laag potentieel op goed bewaarde steentijd artefactensites om bijkomend booronderzoek zinvol te maken. Relevante archeologische sporen kunnen hier nog wel bewaard gebleven zijn, gezien een plaggendeek een conserverende werking heeft voor het onderliggend bodemarchief. Verder onderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek is hierdoor aangewezen.

Tot slot werd nog een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd om na te gaan of op het terrein relevante archeologische sporen aanwezig zijn. Het proefsleuvenonderzoek geeft aan dat op het terrein voornamelijk archeologische sporen aanwezig zijn uit de late middeleeuwen tot de nieuwste tijd, met de nadruk op de nieuwste tijd. Ze zijn te relateren aan de recente bebouwing en aan landindeling. Een oud wegtracé en een muurstructuur zijn de enige relevante archeologisch resten die tijdens het proefsleuvenonderzoek werden aangetroffen. Alle relevante informatie werd verzameld tijdens het vooronderzoek, waardoor de uitvoering van een opgraving niet nuttig meer geacht wordt. Hoewel er slechts 11,42 % van de zone die onderzocht diende te worden aan de hand van proefsleuven onderzocht kon worden, is het niet nuttig om nog een tweede fase van het proefsleuvenonderzoek uit te voeren om de vooropgestelde 12,5 % te behalen.

Het terrein is voldoende onderzocht door middel van de uitgevoerde proefsleuven. Het potentieel op kennisvermeerdering in geval van verder onderzoek in de vorm van een tweede fase in het proefsleuvenonderzoek, of in de vorm van een archeologische opgraving, wordt daarom niet nuttig geacht. Het uitgevoerde archeologische vooronderzoek kon voldoende aantonen dat er geen relevante archeologische vindplaats aanwezig is op het terrein. Daarom worden geen bijkomende archeologische maatregelen meer nodig geacht in het kader van de geplande werken.

Omwille van de afwezigheid van potentieel op kennisvermeerdering worden de punten 7° en 8° van de Code van Goede Praktijk 12.5.1.3 niet uitgewerkt.

Naar aanleiding van het uitgevoerde archeologische vooronderzoek zijn geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt.